

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

08.02.2019

Vår ref. Marianne Bevum Deres ref. 18/5495

Forslag til forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for 2019-2020

NITO er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med bachelor, master og høyere grad. Vi har over 88.000 medlemmer i alle sektorer. NITO har over 12.000 studentmedlemmer og er representert på 23 studiesteder over hele landet.

Vi har kommentarer til følgende kapitler i høringsdokumentet:

7. Videre opptrapping til elleve måneders støtte

Det er svært positivt at regjeringen gjennomfører siste del av opptrapping til elleve måneders studiestøtte.

9. Ny ordning for omgjøring av lån til stipend for høyere utdanning

NITO støtter ikke forslaget til endringer i omgjøringsordningen for lån til utdanningsstipend. Forslaget løser ikke de bakenforliggende utfordringene med frafall, som er regjeringens uttalte intensjon med endringen. Det eneste denne ordningen bidrar til er å gjøre det dyrere for studenter som av ulike grunner ikke fullfører en grad.

Hvem rammes av forslaget?

- Studenter som har valgt feil studie eller ikke mestrer studiet de har startet på
- Studenter som rammes av sykdom eller andre utforutsette hendelser som medfører at studenten må slutte på studiet
- Studenter som tar kortere studieløp enn bachelorgrad

Kompetansen opparbeidet i et delvis fullført studium kan være nyttig for videre karriere

Eksempel: En student som går 1-2 år på sykepleie finner ut at det ikke er riktig for vedkommende å bli sykepleier, og bytter derfor til et IKT- eller maskiningeniørstudium. Denne ingeniøren vil ha en unik forutsetning for å skape ny og innovativ helseteknologi, på bakgrunn av bred innsikt i begge fagfelt.

Det blir feil å straffe studenter som har valgt feil studieretning med en ekstraregning, både fordi det er vanskelig for unge mennesker med varierende grad av tilgang på kvalifisert rådgivning og fordi tverrfaglig kompetanse kan komme samfunnet og den enkelte til nytte. Regjeringen burde heller evaluere og forbedre karriererådgivningstjenesten i ungdomsskolen og videregående skole, som blant annet Elevorganisasjonen også har pekt på som mangelfull.

Kvalitet i utdanning

Studenten bør ikke rammes av å ikke mestre et studium. Universiteter og høyskoler rekrutterer i dag studenter fra et langt bredere utvalg av befolkningen enn tidligere. Vi mener det da blir et verdivalg; om vi

skal fortsette med dette eller forbeholde høyere utdanning for de få. Vi vet også at det er utfordringer med utdanningskvaliteten, som gjør det vanskeligere for studenter å mestre sine studier.

Kvalitetsutfordringene skyldes blant annet at:

- Enkelte studier har en finansiering pr studieplass som ikke gjenspeiler de reelle kostnadene ved å tilby god kvalitet i utdanning
- Det er ved mange utdanningsinstitusjoner utstrakt grad av overbooking, som medfører enda færre ressurser pr student

NITO mener kvalitetsløft i utdanning er det absolutt viktigste virkemiddelet for å øke gjennomføringsgraden. Ingeniørutdanningene er de nest dyreste, men blant de dårligst finansierte¹. Vi mener det er viktig at ingeniør- og teknologiutdanningene flyttes oppover i kategorisystemet for finansiering av høyere utdanning, og midlene må brukes konkret til:

- Bedre veiledning og oppfølging (krever mer personell)
- Mer laboratorie-undervisning (krever utstyr og personell)
- Praksis i næringsliv og/eller offentlig sektor (krever kursing av veiledere i bedrift, og veilederkapasitet fra institusjon)
- Bedre formidlingsevner hos forelesere og andre vitenskapelig tilsatte med studentkontakt
- Kontinuerlig oppdatering av det faglige opplegget i takt med teknologiutviklingen

Sykestipendordning

Sykestipendordningen gjelder kun i perioden du er syk, og maksimalt fire måneder og 15 dager i løpet av et undervisningsår². Studenter som i løpet av et studieløp blir rammet av sykdom eller andre uforutsette livshendelser som medfører at studenten må slutte på studiene og ikke kommer tilbake på et senere tidspunkt, vil dermed få en økonomisk tilleggsbelastning på toppen av en allerede uheldig situasjon.

Utfordringer for utdanninger med krav til skikkethet

NITO har i sin medlemsmasse studenter innen bioingeniør, ortopediingeniør og radiografi. Alle disse retningene er underlagt forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning. Noen studenter blir kjent uskikket, og noen veiledes ut av studiene før det kommer så langt. Tilbakemeldingen fra fagmiljøet NITO BFI – Bioingeniørfaglig institutt er at kanskje flere burde veiledes ut av utdanningene, for å minimere antall saker hvor arbeidstakere mister sin autorisasjon på et senere tidspunkt.

Både for dem som veiledes ut eller kjennes uskikket i dag, og eventuelt flere som i framtiden veiledes ut av studiene, vil den økonomiske tilleggsbelastningen komme på toppen av en allerede uheldig situasjon.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær

¹ <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/273603> NIFU/Deloitte «Hva koster en student?»

² <https://www.lanekassen.no/nb-NO/Stipend-og-lan/Hoyere-utdanning/Sykdom/>